

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA ŽALEC

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** Policijska postaja Žalec (v nadaljevanju: PP Žalec) ne razpolaga s prostori za pridržanje, zato se vsa odrejena pridržanja izvršijo na drugih policijskih postajah (PP Velenje, PP Celje, PP Rogaška Slatina, PP Laško). Po pojasnilu pomočnika komandirja PP Žalec se za postopke s pridržanimi osebami (pred prevozom na policijsko postajo, kjer se dejansko izvaja pridržanje), uporablja sobo za razgovore s strankami, ki je neposredno poleg sobe dežurnega policista¹.

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen** 17. 10. 2012.
- ▶ **Skupina za obisk:** dva predstavnika Varuha (specialist kriminalističnega preiskovanja in pripravnica) in ena predstavnica nevladnih organizacij (Inštitut Primus).

¹ Prostor oziroma soba za razgovore s strankami je manjši (velikosti približno 2 x 2 metra) in je opremljen z mizo, dvema stoloma in ni video nadzorovan. Na mizi je bila v času obiska brošura MNZ s pravicami pridržane osebe, zloženska DPM, brošura – Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, natisnjen list s pravicami pridržane osebe – mladoletnika, seznam odvetnikov (brez datuma) ter na steni plakat s pravicami pridržane osebe. Prostor je bil ob obisku čist in urejen. Po pojasnilu pomočnika komandirja se pridržani osebi telefonski klic omogoči s pomočjo prenosnega telefona, ki je sicer v sobi dežurnega policista.

► **Vsebina obiska:** razgovor s pomočnikoma komandirja, ogled sobe za razgovore in sobe za zaslišanje², pregled dokumentacije nekaj naključno izbranih primerov ter zaključni razgovor.

² Ta je opremljena z mizo, tremi stoli, računalnikom in tiskalnikom, ni pa video nadzorovana. Tudi v tej sobi so bile na mizi enake brošure, kot so omenjene v opombi 1, poleg teh pa še plakat DPM in seznam organizacij za pomoč oškodovancem kaznivih dejanj na območju Policijske uprave Celje. Pomočnik komandirja je povedal, da se v primeru več pridržanih, oseb za izvedbo postopka pred prevozom pridržane osebe v pridržanje na drugo policijsko postajo (če gre npr. za izpolnjevanje potrebnih obrazcev za odrejeno pridržanje), uporabi tudi ta prostor.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo posredovano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 16. 11. 2012, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 10. 1. 2013, torej 55. dan po odpremi.

► DPM je posebej pohvalil

- da je bil v tem letu izdelan dostop za invalide in da je bilo obnovljeno stopnišče s parkirnega prostora za PP Žalec, ki ga uporabljajo stranke (saj je tako na PP omogočen lažji dostop osebam z gibalnimi ovirami) in
- skrben nadzor odrejenih pridržanj³.

³ Pri pregledu ene izmed primerov pridržanja (v konkretnem primeru na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških) smo zasledili, da ima sklep o pridržanju skopo obrazložitev razlogov pridržanja – navedeno je bilo zgolj, »da je bil zaloten pod vplivom alkohola in s prekrškom nadaljeval«, vendar pa smo nato lahko tudi ugotovili, da je pomočnik komandirja, ki je odgovoren za pregled tozadevnih pridržanj, na pomanjkljivo obrazložitev že opozoril policista, ki je v tem primeru odredil pridržanje.

DPM: glede na to, da natisnjen seznam odvetnikov ni bil označen z datumom⁴, predlagamo, da se ta nadomesti z novim seznamom, iz katerega bo tudi razvidno kdaj je bil natisnjen. Prav je tudi, da nato PP tudi skrbi za njegovo sprotno dopolnjevanje z morebitnimi spremembami v seznamu odvetnikov.

DPM: predlagamo, da je knjiga pripomb in pohval ves čas na mestu, ki ji je namenjen in je tako strankam, ki bi želele vanjo narediti vpis, tudi ves čas na voljo⁵.

DPM: predlagamo, da se tudi nabiralnik temu ustrezno označi⁶.

DPM: predlagamo, da se v primerih, ko se ugotovi pomanjkljivosti glede dokumentiranja pridržanja opozori vse policiste in ne zgolj policista, ki je pomanjkljivost storil. Pri tem pa naj se to stori tako, da se konkreten policist ne izpostavi pred ostalimi policisti⁷.

DPM: pričakujemo, da bo v prihodnje dejansko prišlo do izboljšanja razmer za delo na policijski postaji v poletnih mesecih oziroma, da bo MNZ svojo napoved iz 2010 tudi uresničilo⁸.

MNZ: na PP Žalec so seznam odvetnikov, na katerem ni bilo datuma, nadomestili s seznamom, na katerem je datum tiskanja seznama.

MNZ: v policijski enoti so knjigo pritožb in pripomb vrnili nazaj na mesto, ki je za to predvideno, in sicer ob varnostnem steklu pri dežurnem policistu enote.

MNZ: na podlagi vašega priporočila so nad nabiralnik namestili napis 'Policijska postaja Žalec, pošta, pripombe, pritožbe, pohvale.'

MNZ: na PP Žalec je bila nameščena nova klimatska naprava v sistemskem prostoru, klime v ostalih delovnih prostorih do sedaj niso nameščene. Problem bodo skušali realizirati po prioritetni sanaciji kotlovnice, zamenjavi dotrajanih oken in nujnega popravila streh na objektih te policijske postaje.

⁴ Glej opombo 1.

⁵ Prostor za knjigo pripomb in pohval je v hodniku pred oknom dežurnega policista, kjer je v ta namen nameščena posebna lesena polica. Ob obisku je bilo ugotovljeno, da knjige ni na polici, kjer bi morala biti. Na vprašanje pomočniku komandirja, kje je knjiga pripomb in pohval, jo je ta nato prinesel iz sobe dežurnega.

⁶ Pomočnik komandirja je ob tem tudi pojasnil, da ima policijska postaja pred vhodom nabiralnik, ki je tudi namenjen za oddajanje pripomb in pohval strank. To je bilo tudi preverjeno in ugotovljeno, da je pri vhodu dejansko nameščen z nabiralnik z napisom 'Policijska postaja Žalec', vendar pa iz nabiralnika ni bilo moč razbrati, da je ta namenjen tudi za oddajanje pripomb in pohval.

⁷ Glej opombo 3.

⁸ Ob obisku PP Žalec je bilo v razgovoru s pomočnikom komandirja ugotovljeno tudi, da prostori policijske postaje še vedno niso klimatizirani. Zaradi prostorske lege policijske postaje in velikih (starih) oken, ki slabše tesnijo, se tako prostori močno segrejejo, kar otežuje delo policistov v času poletne vročine. Varuh je v letu 2010 opravil merjenje temperature v nekaterih prostorih, med drugim tudi na PP Žalec. Ugotovljeno je bilo, da je bila takrat ob zunanji temperaturi 33,8°C, temperatura v delovnih prostorih te policijske postaje od 28,5°C do 30,5°C, ter da policijska postaja nima vgrajenega posebnega prezračevalnega sistema. Na podlagi tega je Varuh opravil poizvedbo na MNZ, ki je takrat pojasnilo, da se zaveda problema in da so že za leto 2010 načrtovali več ukrepov, vendar jih zaradi varčevanja ni bilo mogoče izvesti. MNZ je tudi navedlo, da sprejema odgovornost za zagotovitev ustreznih delovnih pogojev in bo zato skušal v naslednjih proračunskih obdobjih zagotoviti ustrežnejše delovne pogoje na PP Žalec.

DPM: pripominjamo, da ima policijska postaja tudi precej zastarelo računalniško opremo, ki ne pripomore policistom k hitrejšemu izdelovanju pisnih izdelkov, zato predlagamo, da se proučijo možnosti za izboljšanje le-te.

MNZ: glede problemov z zastarelo računalniško opremo na PP Žalec smo ugotovili, da je slednja iz leta 2005, zato je bila predhodno zamenjana računalniška oprema na drugih policijskih postajah Policijske uprave Celje, kjer so imeli računalnike oz. opremo iz leta 2002.

MNZ je še sporočilo, da je vodstvo PP Žalec naše ugotovitve predstavilo policistom in jih opozorilo na ugotovljene nepravilnosti na delovnem sestanku 22. 11. 2012.